

Opkomst wondexper “Wondzorg

Om de kwaliteit van nieuw op te richten en bestaande wondexpertisecentra te borgen, is door V&VN Wondconsulenten en *Woundcare Consultant Society* (WCS) het initiatief genomen om kwaliteitscriteria te ontwikkelen. Peter Quataert, wondconsulent ZorgSaam in Terneuzen en voorzitter van de werkgroep Kwaliteitscriteria Wondexpertisecentrum, vertelt hoe belangrijk wondexpertisecentra precies zijn.

In navolging van Groot-Brittannië zien we ook in Nederland een voorzichtige opkomst van wondexpertisecentra. De kerntaken van deze centra zijn wondzorg en wondbehandeling, coördinatie van wondzorg in de keten en verbreding en verspreiding van kennis. Tot voor kort waren de kennis en de ervaring ten aanzien van wondzorg verspreid over meerdere specialisaties. Ook de onderlinge communicatie over wondbehandeling binnen de zorgketen was gering. Dit leidde tot versnippering en inefficiëntie.

Drie belangrijke taken

“Er zijn momenteel diverse wondexpertisecentra opgericht en nog in ontwikkeling, wat een goede zaak is”, vertelt Peter Quataert. “De centra zijn bedoeld voor patiënten met wonden, op een zo breed mogelijk vlak, van jong tot oud. De centra zijn vaak in of in de nabijheid van een ziekenhuis gevestigd. Zelf ben ik wondconsulent, de spilfiguur van – in mijn geval – wondexpertisecentrum ZorgSaam, dat sinds november vorig jaar die naam

---

Kerntaken wondexpertisecentrum

1. wondzorg en wondbehandeling;
2. coördinatie van wondzorg in de keten;
3. verbreding en verspreiding van kennis

centra een grote stap voorwaarts

was een orkest zonder dirigent”

draagt en sinds dat moment ook voor een zeer groot deel voldoet aan de opgestelde criteria door de Inspectie voor de Gezondheidszorg. Wij werken echter al tien jaar op deze manier. Ik kom op alle afdelingen van het ziekenhuis om de patiënten met wonden te zien en ik ben voor zorgverleners het eerste aanspreekpunt op het gebied van wondbehandeling. We hebben als wondexpertisecentrum drie grote taken; goede wondzorg geven – en dat gaat veel verder dan een verbandje plakken, dan hebben we het ook over behandelingen als dotteren en dergelijke. Daarnaast zorgen we voor een goede coördinatie van de ketenzorg en verspreiden we kennis. Deze kennisoverdracht, naar bijvoorbeeld huisartsen en wijkverpleegkundigen, gebeurt via symposia, workshops en bijscholing.”

Technisch en complex

“Ik ben al sinds 1995 wondconsulent. Ik werd en word vooral aangetrokken tot het technische en complexe verhaal van wondbehandeling. De diagnostiek, de diverse behandelingen, van gewone verbanden tot negatieve druktherapie en eigen bloed als behandelingsmethode of – de laatste ontwikkeling – stamceltransplantatie. Dat spreekt mij aan. Daarnaast is het natuurlijk erg fijn en zelfs het belangrijkste dat je mensen met wonden kunt helpen en weer beter kunt laten functioneren of van hun pijn kunt afhelpen.

In de criteria die we met de Inspectie hebben opgesteld, heeft de werkgroep Kwaliteitscriteria Wondexpertisecentrum aangegeven dat de minste eis is dat de wondconsulent, de *case-manager* noemen ze die ook wel, minstens is opgeleid tot wondconsulent of verpleegkundig specialist.

Vroeger was de wondzorg behoorlijk versplinterd. Ik zou durven stellen dat het tien, vijftien jaar geleden een grote ramp was. Er werd veel in de eerste lijn aangemodderd en in het doorsturen zat geen enkele lijn. Dan kwam iemand bij de dermatoloog, dan weer bij een orthopeed. Niet zelden werden er verschillende therapieën met verscheidene doelstellingen voor dezelfde patiënt voorgeschreven, wat vertraging opleverde. Dat had vaak zelfs

“We streven naar één centrum per regio, zodat we landelijke dekking hebben”

onnodige opname in een ziekenhuis of een verpleeghuis tot gevolg. De wondconsulent van een wondexpertisecentrum beschikt over de *knowhow* om ervoor te zorgen dat iemand snel op de juiste plek terecht komt en de juiste behandeling krijgt.

Er wordt al zeer veelvuldig gebruikgemaakt van de wondexpertisecentra die er zijn. Het zijn er echter nog lang niet genoeg. We streven naar één centrum per regio, zodat we landelijke dekking hebben.”

Verspreiding van expertise

Het multidisciplinair samenwerken is noodzakelijk voor een goede wondverzorging, zegt Peter. “Neem de diabetische voet; daarvoor zijn wel tien specialismen nodig. Het wondexpertisecentrum, en dan met name de wondconsulent, speelt daarin een belangrijke rol.” Het is zeker niet de bedoeling dat iedereen met een wond naar het wondexpertisecentrum moet komen. Het is veel meer geënt op het verspreiden van expertise en coördinatie naar de zorgketen. “Je bent natuurlijk wel dagelijks bezig met patiënten en spoedpatiënten en het afhandelen van telefonische vragen over wondbehandeling van wijkverpleegkundigen, maar de scholing en de coördinatie zijn net zo belangrijk. Evenals het zelf bijspijkeren van de eigen kennis door studie en het volgen van en/of deelnemen aan wetenschappelijk onderzoek.”

Totstandkoming kwaliteitscriteria

Het opstellen van kwaliteitscriteria voor wondexpertisecentra is een initiatief van V&VN Wondconsulenten. Om dit te bereiken, is de Werkgroep Kwaliteitscriteria Wondexpertisecentrum opgericht, waarin ervaren zorgprofessionals met betrekking tot het behandelen en verzorgen van wonden zitten. Peter Quataert is voorzitter van deze werkgroep.

Een belangrijk deel van deze zorgprofessionals heeft al ervaring met werken in een wondexpertisecentrum of heeft plannen om een wondexpertisecentrum in te richten.

Doordat wondexpertisecentra meer aandacht besteden aan deskundigheidsbevordering neemt de kwaliteit van wondzorg in de gehele keten toe. De cliënt heeft hierbij veel baat omdat een gesloten wond of een ander gesteld doel (sneller) kan worden gerealiseerd.

dinatie zijn net zo belangrijk. Evenals het zelf bijspijkeren van de eigen kennis door studie en het volgen van en/of deelnemen aan wetenschappelijk onderzoek.”